

Koninklijke Philips Electronics N.V.

Postbus 220, 5600 AE Eindhoven

Ministerie van Economische Zaken
Directie Innovatie
Directoraat-Generaal Ondernemen en Innovatie
t.a.v. mr. A.A.M. van der Meer
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Tel: 040 27 40555
Fax: 040 27 43489
E-mail:
ruud.peters@philips.com

Datum: 2010-08-17

Betreft: Consultatie Auteurscontractenrecht

Geachte mevrouw Van der Meer,

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om te reageren op uw consultatie met betrekking tot een voorontwerp auteurscontractenrecht, gepubliceerd op <http://www.internetconsultatie.nl/auteurscontractenrecht>.

Het voorontwerp, mede gezien de toelichting, lijkt geïnspireerd te zijn door en in eerste instantie bedoeld voor de relatie tussen auteurs van boeken of muziek enerzijds en uitgeverijen anderzijds, en uitvoerende kunstenaars in relatie tot productiemaatschappijen. Echter, het voorontwerp is hiertoe niet beperkt, en zal verstreckende en ongewenste gevolgen hebben voor de industrie, met name voor de innovatieve industrie.

Rechtszekerheid is voor de industrie van groot belang. Voor de exploitatie van haar producten en diensten is het voor de industrie noodzakelijk, de volle eigendom te kunnen verkrijgen van de intellectuele eigendomsrechten die betrekking hebben op haar producten en diensten, hetzij op basis van de arbeidsrelatie, hetzij op basis van overdracht. Dit is thans mogelijk, onder geldend auteursrecht. De voorgestelde inperking van de contractsvrijheid heeft tot gevolg dat – na invoering van de wetswijziging – de industrie niet langer kan beschikken over alle benodigde intellectuele eigendomsrechten.

Auteursrecht is voor de industrie van belang in de creatie en exploitatie van tal van producten en diensten, waaronder software, vormgeving van producten, de vormgeving van merken, logo's, handleidingen, de vervaardiging van public relations reclame-materiaal, etc.. Het is voor de industrie onontbeerlijk dat zij in de creatie en exploitatie van al dit soort werken, op mondiale schaal, volledig over de auteursrechten kan beschikken, zonder beperkingen voortvloeiend uit licenties. Overbodig te zeggen dat er een wezenlijk verschil bestaat tussen eigendom van auteursrecht op een bepaald werk en (beperkte) gebruiksrechten op basis van licentie.

Waar sprake is van samenloop met andere IE-rechten, dienen beide IE-rechten in dezelfde hand te zijn:

- Bij software kan er ook sprake zijn van octrooibeschermtng als de software een uitvinding belichaamt.
- Bij vormgeving van producten kan er ook sprake zijn van modelrechten.
- Bij vormgeving van merken en logo's kan er ook sprake zijn van merkrechten.

De voorgestelde inperking van de contractsvrijheid zal er toe leiden dat samenhangende IE-rechten niet langer in dezelfde hand zijn, hetgeen leidt tot allerlei onnodige en ongewenste juridische complicaties.

Toegegeven zij dat in de relatie werknemer – werkgever, de werkgever rechten kan ontlennen aan art. 7 Aw. Echter, de bewoording van dit artikel laat aan duidelijkheid te wensen over:

Indien de arbeid, in dienst van een ander verricht, bestaat in het vervaardigen van bepaalde werken van letterkunde, wetenschap of kunst, dan wordt, tenzij tusschen partijen anders is overeengekomen, als de maker van die werken aangemerkt degene, in wiens dienst de werken zijn vervaardigd.

Voorzover onduidelijkheid kan bestaan over de strekking van “bestaat in” en van “bepaalde” werken, biedt art. 7 Aw ook in de relatie werkgever-werknemer geen waterdichte oplossing.

In ieder geval staat vast dat art. 7 Aw beperkt is tot gewone arbeidsovereenkomsten, zodat art. 7 Aw geen oplossing biedt in relatie tot stagiaires, afgestudeerden, free-lancers, uitzendkrachten, opdrachtnemers, en partijen bij overeenkomsten tot het verrichten van enkele diensten.

Als de industrie er niet langer zeker van kan zijn dat zij contractueel de eigendom kan verkrijgen van het auteursrecht op werken van niet-werknemers, dan zal dat een ernstige belemmering vormen voor het inschakelen van free-lancers en andere niet-werknemers, met nadelige gevolgen voor de arbeidsmarkt, en tevens, voorzover stagiaires en afgestudeerden betrokken zijn, voor het onderwijs. Dit alles is een onnodig en ongewenst gevolg van het huidige voorontwerp.

Toegegeven zij ook dat in geval van modelrechten bepaalde rechten kunnen worden ontleend aan art. 3.28 Beneluxverdrag Intellectueel Eigendom:

1. Door de ontwerper van een krachtens de auteurswet beschermd werk aan een derde verleende toestemming tot het verrichten van een depot voor een tekening of model, waarin dat werk is belichaamd, houdt overdracht in van het op dit werk betrekking hebbende auteursrecht, voorzover bedoeld werk in die tekening of dat model is belichaamd.

Echter, het is nog maar de vraag of deze bepaling ook relevant is indien geen Beneluxmodel wordt aangevraagd maar een Gemeenschapsmodel, of wanneer gebruik wordt gemaakt van een niet-geregistreerd Gemeenschapsmodel en dus geen model wordt gedeponneerd, of wanneer voor een product dat niet in de EU op de markt wordt gebracht, alleen modelbescherming wordt aangevraagd buiten de EU.

Het is goed voorstelbaar dat in de praktijk tussen ontwerper en opdrachtgever alleen wordt overeengekomen dat alle IE-rechten toekomen aan de opdrachtgever, zonder dat de ontwerper daarbij expliciet toestemming geeft voor het deponeren van een model. Het voorontwerp heeft dan het ongewenste gevolg dat de auteursrechten bij de ontwerper blijven, zodat de industrie niet de eigenaar wordt van de auteursrechten op de vormgeving van de eigen producten.

Alle gevallen waarin art. 7 Aw en art. 3.28 Beneluxverdrag Intellectueel Eigendom geen oplossing bieden, kunnen en worden nu opgelost door overeen te komen dat alle IE-rechten toekomen aan de industriële onderneming, hetzij op basis van arbeidscontract, hetzij middels afzonderlijke overdracht. Onder het regime van het voorontwerp is dit niet langer mogelijk.

Licenties bieden voor de onstane lacune geen oplossing, omdat een gewone licentie de licentiegever niet belemmert om ook licenties aan derden te verstrekken, en een exclusieve licentie volgens het voorontwerp na 5 jaar opgezegd kan worden.

Concluderend: de voorgestelde inperking van de contractsvrijheid in het voorontwerp heeft onnodige en ongewenste gevolgen voor de industrie. Het voorontwerp plaatst Nederlandse ondernemingen in een slechtere positie ten opzichte van haar buitenlandse concurrenten in de creatie en exploitatie van producten en diensten, hetgeen een remmend effect op innovatie en werkgelegenheid betekent. Wij dringen er daarom ten stelligste bij u op aan, dit voorontwerp niet in de huidige vorm door te zetten, of tenminste de strekking te beperken tot die sectoren, m.n. de relatie tussen individuele auteurs en uitgeverijen, waar het in eerste instantie voor bedoeld was.

Tot nadere consultatie zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Koninklijke Philips Electronics N.V.

R.J. Peters
Chief Intellectual Property Officer